

ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ МІЖ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА ТА ФІНАНСОВОЮ ПОЛІТИКОЮ В УКРАЇНІ

У статті досліджено наявність взаємозв'язків між показниками фінансової політики в Україні та фінансовим потенціалом публічно-приватного партнерства за секторами. На основі аналізу канонічної ваги та навантаження канонічних факторів проведено ранжування та визначено цільові показники в рамках кожної із системи рівнянь.

The article explores the relationship between the indicators of financial policy in Ukraine and public-private partnerships potential by financial sectors. Based on the analysis of the canonical weights and load of the canonical factors their ranging was conducted and targets within each system of equations were identified.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Постійний дефіцит державного та місцевих бюджетів, вилучення фінансових бюджетних коштів за багатьма напрямками, відсутність власних фінансових ресурсів у більшості вітчизняних підприємств, значний податковий тиск, фінансова слабкість та невисока ефективність існуючих грошових фондів й інвестиційних компаній, низька дієздатність фінансово-кредитної системи щодо мобілізації достатніх обсягів фінансових коштів та її слабка інноваційна орієнтація – все це негативні чинники, які є результатом неефективності фінансової політики та позбавляють можливості реалізації інвестиційно-інноваційної стратегії розвитку економіки в Україні.

Для вдосконалення та оптимізації бюджетного фінансування в Україні потрібні нові альтернативні джерела фінансових ресурсів, серед яких, у першу чергу, доцільно розглянути публічно-приватне партнерство (ППП), яке в розвинених країнах є одним із важливих напрямків співпраці держави та приватних структур щодо підвищення ефективності реалізації державної фінансової політики та покращення функціонування інститутів фінансової системи в державі.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Вагомий внесок у дослідження теоретичних і практичних засад формування та реалізації фінансової політики зробили такі вчені, як В. Базилевич, В. Боронос, О. Василик, І. Запатріна, В. Опарін, В. Федосов, С. Юрій та інші. Основні положення теорії партнерства держави і приватного сектора розглянуто в дослідженнях М. Джеррарда, В. Варнавського, П. Бруссера, М. Дерябиної, Л. Федулової, П. Шилепницького та інших, де значну увагу приділено проблемам обґрунтування теоретичних аспектів розвитку публічно-приватного партнерства, аналізу світового досвіду впровадження його моделей, особливості їх реалізації в окремих сферах господарювання.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на законодавче підґрунтя та існування окремих форм співпраці держави і приватного сектора, заснованих на принципах PPP, українська економіка знаходиться тільки на початку складного процесу створення необхідної системи формування та управління публічно-приватним партнерством.

Складність процесу становлення механізму публічно-приватного партнерства пов'язана з відсутністю його теоретичних та практичних засад. Водночас його успішна реалізація залежить, в першу чергу, від наявності фінансових ресурсів, які формують фінансовий потенціал PPP. Питанню фінансового потенціалу публічно-приватного партнерства і його використання як інструменту фінансової політики в Україні з боку дослідників приділяється недостатньо уваги. До теперішнього часу не тільки не вироблено

загально визнаних методичних підходів до кількісного виміру такого показника, але й до визначення його економічної сутності.

Постановка завдання. У зв'язку з вищезазначеним виникає необхідність розроблення комплексного підходу до оцінки фінансових можливостей публічно-приватного партнерства, що враховує всі його елементи та їх взаємозалежності з реалізацією фінансової політики держави.

Метою статті є аналіз взаємозв'язку між фінансовим потенціалом публічно-приватного партнерства за секторами та фінансовою політикою на основі визначення значень і навантажень канонічних факторів, а також обрання цільових показників з метою формування фінансової стратегії розвитку України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Реалізація фінансової політики залежить від багатьох чинників. Умовно їх можна поділяти залежно від джерел формування фінансових ресурсів та можливостей їх використання. Саме публічно-приватне партнерство як інструмент реалізації фінансової політики, об'єднує ці чинники на суб'єктно-об'єктному рівні. Це пояснюється тим, що використання ППП впливає майже на всі складові фінансової політики і взаємодіє на всіх рівнях фінансової системи країни. Тому задля модернізації й удосконалення фінансової політики в Україні необхідно, перш за все, формування найбільш повного уявлення про вплив на неї публічно-приватного партнерства і ступінь взаємодії між різними секторами ППП.

Розкриття й аналіз причинно-наслідкових зв'язків дозволяє, по-перше, оцінити послідовність розвитку фінансової політики України у випадку зміни ситуації в одному із секторів ППП, по-друге, проаналізувати взаємозв'язки між учасниками публічно-приватного партнерства, що сприятиме оптимізації структури фінансового забезпечення економіки України, і, по-третє, виокремити цільові показники, які доцільно використовувати в подальшому для формування фінансової стратегії розвитку України.

В економіці причинно-наслідкові взаємозв'язки приводять в дію механізми функціонування та розвитку об'єктів, тому розділити елементарні ознаки на причинні та наслідкові можна, хоча і з певною умовністю. Метод канонічних кореляцій дозволяє знаходити максимальні кореляційні зв'язки між двома групами величин. Ця проблема вирішується за допомогою нових змінних – канонічних функцій, визначених як лінійні комбінації початкових ознак. Попередньо всю сукупність елементарних ознак необхідно розділити на дві групи: пояснювальні ознаки і результативні ознаки, що акумулюють наслідки впливу перших [1, с.52].

Отже, можна припустити, що система елементарних ознак, яка характеризує рівень фінансової політики України (результативні змінні) протистоїть системі ознак, що виражають рівень фінансового потенціалу публічно-приватного партнерства за секторами (пояснювальні змінні). Із двох наборів змінних – результативних ознак $\{y_i\}$ та елементарних ознак, що впливають на результативні ознаки $\{x_i\}$ – складено дві (канонічні) функції – дві нові змінні, що однозначно визначаються даною множиною величин ознак [2, с.123].

Систему канонічних функцій можна вважати новою координатною системою, яка найкращим чином пристосована для опису сукупності кореляційних зв'язків між показниками різних груп. У канонічному аналізі ознак об'єкта матриця величин ознак розбивається на дві частини, як це показано в табл. 1 [3, с.88]. Складність обчислювальної процедури канонічного аналізу була поясненням її обмеженого застосування в аналізі ознак об'єктів в економіці, але сучасний розвиток програмного та технічного забезпечення розкриває широкі можливості даного математичного методу – залишається лише питання адекватного формування системи ознак, що описують досліджуваний об'єкт, та виявлення механізму їх причинно-наслідкової взаємодії [4, с.378].

Таблиця 1

Матриця значень елементарних ознак

Номер спостереження	Перша група ознак				Друга група ознак			
	X ₁	X ₂	...	X _q	Y ₁	Y ₂	...	Y _p
1	X ₁₁	X ₁₂	...	X _{1q}	Y ₁₁	Y ₁₂	...	Y _{1p}
2	X ₂₁	X ₂₂	...	X _{2q}	Y ₂₁	Y ₂₂	...	Y _{2p}
...	...	...	...	...	...	...	...	...
n	X _{n1}	X _{n2}	...	X _{nq}	Y _{n1}	Y _{n2}	...	Y _{np}

* Примітка: X₁, X₂, ..., X_q – величини ознак у формі значень показників, що описують фінансовий потенціал ППП у розрізі секторів; Y₁, Y₂, ..., Y_p – величини результативних ознак, що характеризують фінансову політику в Україні.

Канонічна кореляція – це кореляція між новими компонентами (канонічними змінними) U і V [3, с.89]:

$$\begin{aligned} U &= a_1 X_1 + a_2 X_2 + \dots + a_q X_q \\ V &= b_1 Y_1 + b_2 Y_2 + \dots + b_p Y_p \end{aligned} \quad (1)$$

У якості результативних ознак визначено показники фінансової політики України {y_i}, а елементарними ознаками {x_i} виступають показники фінансового потенціалу публічно-приватного партнерства у розрізі його секторів (державного, приватного, фінансово-кредитного), система яких сформована за результатами узагальнення точок зору провідних вітчизняних і зарубіжних авторів, сформованих відповідно до етапів методичного підходу до оцінки фінансового потенціалу публічно-приватного партнерства як інструменту реалізації фінансової політики в Україні (табл. 2) [5, с.65–70].

Моделі систем складних ознак отримуємо за допомогою канонічного аналізу пакету прикладних програм Statistica 6.0. Результати аналізу представлено у вигляді системи рівнянь стану фінансової політики України і рівня фінансового потенціалу державного сектору публічно-приватного партнерства за секторами.

$$\begin{aligned} r_{u_1 v_1} &= 0,8 \\ p &= 0,000 \\ \begin{cases} U_1 = -0,0253x_1 - 0,0673x_2 + 0,0458x_3 + 0,9933x_4 + 0,0857x_5 - 0,0354x_6 - 0,1091x_7 \\ V_1 = 0,1426y_1 + 0,0938y_2 - 0,02235y_3 - 0,1012y_4 + 0,5455y_5 + 0,6613y_6 \end{cases} \end{aligned} \quad (2)$$

де U₁ – фінансовий потенціал державного сектору публічно-приватного партнерства.
V₁ – стан фінансової політики в Україні.

Оскільки в процесі канонічного аналізу початкові змінні зводяться до стандартизованого вигляду, коефіцієнти у рівняннях для канонічних змінних (U, V) характеризують силу впливу відповідних початкових змінних (показників) на канонічні змінні, що дозволяє провести ранжування ознак або показників за силою впливу. Отже, рейтинг показників за мірою впливу у взаємозв'язку між складовими фінансового потенціалу державного сектору публічно-приватного партнерства та стану фінансової політики в Україні такий:

$$\begin{aligned} X_4 > X_7 > X_5 > X_2 > X_3 > X_6 > X_1 \\ Y_6 > Y_5 > Y_1 > Y_4 > Y_2 > Y_3 \end{aligned}$$

Канонічні ваги відповідають унікальному внеску, який вносить відповідна змінна (показник) в зважену суму або канонічну змінну. Однак, вони не свідчать про те, яку частину мінливості (дисперсії) кожен канонічний корінь пояснює в змінних. Тим не менш, можна зробити висновок про частку дисперсії, розглядаючи навантаження канонічних факторів [6]. Навантаження канонічних факторів являють собою звичайні кореляції між канонічними змінними і показниками з кожної множини, і їх можна інтерпретувати аналогічно, як і в

факторному аналізі (табл. 3). Варто відмітити, що навантаження канонічних факторів підтверджують канонічні ваги.

Таблиця 2

Показники, які використовуються для канонічного аналізу

Y ₁	Ступінь збалансованості бюджету регіону за співвідношенням доходів та видатків
Y ₂	Рівень підвищення споживчих цін
Y ₃	Доступність запозичених фінансових ресурсів як рівень платоспроможності за кредитом
Y ₄	Рівень прибутковості депозиту
Y ₅	Активність регіону в інвестуванні за межами території країни
Y ₆	Ступінь залучення іноземного капіталу в регіони
X ₁	Фінансування регіонів за рахунок коштів державного бюджету
X ₂	Фінансування регіонів за рахунок коштів місцевого бюджету
X ₃	Фінансування регіонів за рахунок додаткових джерел державного фінансування
X ₄	Рівень використання фінансових коштів, що вимірюється обсягом видатків бюджету
X ₅	Рівень кредиторської заборгованості бюджетних установ
X ₆	Рівень дебіторської заборгованості бюджетних установ
X ₇	Ступінь дотаційного вирівнювання регіонів державою
X ₈	Частка прибуткових підприємств
X ₉	Ступінь ефективності операційної діяльності підприємств, яка виражена рентабельністю
X ₁₀	Активність приватного сектору в інвестиційних процесах, яка виражена обсягом фінансування за рахунок власних коштів підприємств та організацій
X ₁₁	Повернення фінансових ресурсів витрачених на ОЗ, представлена амортизацією
X ₁₂	Ступінь прибутковості діяльності суб'єктів господарювання
X ₁₃	Рівень кредиторської заборгованості підприємства
X ₁₄	Рівень дебіторської заборгованості підприємства
X ₁₅	Обсяг кредитування, що наданий нефінансовим корпораціям
X ₁₆	Обсяг кредитування, що наданий домашнім господарствам
X ₁₇	Ступінь залучення додаткових фінансових ресурсів від домашніх господарств
X ₁₈	Рівень прибутковості за залученими коштами для домашніх господарств
X ₁₉	Рівень прибутковості за залученими коштами для нефінансових корпорацій
X ₂₀	Активність банківського сектору в інвестиційних процесах
X ₂₁	Ступінь залучення коштів населення на розширення будівництва через ФКС

Таблиця 3

Навантаження канонічних факторів змінних U₁ і V₁

Фактор	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇
Навантаження	0,103421	0,223902	0,292930	-0,98738	-0,56904	-0,62262	-0,10797
Результат	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	
Навантаження	-0,2772	-0,0975	0,322250	0,291656	-0,69923	-0,80619	

Отже, серед результуючих показників найбільший вплив спричиняє інвестування як за межі України, так і іноземні інвестиції в Україну. Також важливим є ступінь збалансованості бюджету. Це саме ті показники, які за результатами дослідження [3, с.90] справляли значний негативний вплив на загальний стан фінансової політики України. Тому ці показники доцільно вважати цільовими в процесі реорганізації та удосконалення фінансової політики держави. Серед показників, які справляють вплив на результуючі, варто виділити обсяги видатків бюджету, дотаційного вирівнювання, а також кредиторської заборгованості бюджетних установ. Саме ці показники визначають збалансованість бюджету, а також достатніх постійних джерел доходів, щоб покривати видаткову частину державного бюджету.

Далі розглянемо взаємозв'язок показників фінансової політики з показниками фінансового потенціалу приватного сектору ППП:

$$r_{u_2 v_2} = 0,84$$

$$p = 0,000$$

$$\begin{cases} U_2 = 0,1615x_8 - 0,0474x_9 - 0,0842x_{10} + 2,8296x_{11} - 2,0257x_{12} + 0,0404x_{13} + 0,0095x_{14} \\ V_2 = 0,0032y_1 + 0,0427y_2 - 0,124y_3 - 0,0251y_4 + 0,3761y_5 + 0,802166y_6 \end{cases} \quad (3)$$

де U_2 – фінансовий потенціал приватного сектору публічно-приватного партнерства.
 V_2 – стан фінансової політики в Україні.

Аналізуючи рівняння моделі, можна зробити висновки, що рейтинг показників за мірою впливу у взаємозв'язку між складовими фінансового потенціалу приватного сектору публічно-приватного партнерства та стану фінансової політики в Україні має вигляд:

$$X_{11} > X_{12} > X_8 > X_{10} > X_9 > X_{13} > X_{14}$$

$$Y_6 > Y_5 > Y_3 > Y_2 > Y_4 > Y_1$$

Навантаження канонічних факторів за цими групами показників представлено в табл. 4.

Таблиця 4

Навантаження канонічних факторів та результатів змінних U_2 і V_2

Фактор	X_8	X_9	X_{10}	X_{11}	X_{12}	X_{13}	X_{14}
Навантаження	0,71163	0,099738	-0,4739	0,9543	0,919629	0,354409	-0,19043
Результат	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	
Навантаження	0,144530	0,064845	-0,42042	-0,26514	0,534064	0,918935	

Проведений аналіз підтверджує першочерговість інвестиційної політики в складі фінансової політики держави. Крім того, для приватного сектору важливою є доступність кредитування як фактор нарощування капіталу та розширення власної діяльності. Серед залежних показників, які впливають на фінансову політику, є рівень прибутковості підприємств та амортизаційні відрахування, що є частиною видатків та формують фінансовий результат.

Рівняння моделі залежності фінансової політики України від фінансово-кредитного сектору ППП має такий вигляд:

$$r_{u_3 v_3} = 0,896$$

$$p = 0,000$$

$$\begin{cases} U_3 = 0,3189x_{15} - 0,084x_{16} + 0,0503x_{17} - 0,8512x_{18} - 0,0727x_{19} + 0,0925x_{20} + 0,0083x_{21} \\ V_3 = 0,0612y_1 + 0,0193y_2 - 0,1534y_3 - 0,8176y_4 + 0,0566 + 0,25288y_6 \end{cases} \quad (4)$$

де U_3 – фінансовий потенціал фінансово-кредитного сектору публічно-приватного партнерства.

V_3 – стан фінансової політики в Україні.

Отже, рейтинг показників за мірою впливу у взаємозв'язку між складовими фінансового потенціалу фінансово-кредитного сектора ППП та стану фінансової політики в Україні має вигляд:

$$X_{18} > X_{15} > X_{20} > X_{16} > X_{19} > X_{17} > X_{21}$$

$$Y_4 > Y_6 > Y_3 > Y_1 > Y_5 > Y_2$$

Для фінансово-кредитного сектору, на відміну від інших, вагомим цільовим показником є ще й рівень прибутковості депозиту, адже цей показник напряму впливає на обсяг залучених ресурсів, що в подальшому може бути використано для активних операцій

банків. Крім того, проблема формування довгострокових ресурсів гостро постає перед фінансовим ринком України, оскільки проекти публічно-приватного партнерства переважно є довгостроковими. Серед залежних змінних найбільшу вагу мають залучені кошти від домашніх господарств (адже це потужне джерело потенційних довгострокових фінансових вкладень), обсяг кредитування нефінансових корпорацій та активність банківської системи в інвестиційних процесах. Все це підтверджує результати, отримані в процесі попереднього аналізу. Результати отриманого аналізу є аналогічними результатам факторного навантаження.

Таблиця 5

Навантаження канонічних факторів та результатів змінних U_3 і V_3

Фактор	X_{15}	X_{16}	X_{17}	X_{18}	X_{19}	X_{20}	X_{21}
Навантаження	0,529750	0,386628	0,466792	-0,95413	-0,32991	0,058619	-0,15398
Результат	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	
Навантаження	0,167809	-0,07698	-0,58725	-0,93927	0,1951	0,483216	

Також доцільно виявити як співвідносяться між собою сектори фінансового потенціалу публічно-приватного партнерства. Для цього проведемо канонічний аналіз між ними попарно. Порівняємо фінансовий потенціал ППП за державним та приватним секторами:

$$r_{u_4 v_4} = 0,93$$

$$p = 0,000$$

$$\begin{cases} U_4 = 0,0457x_1 + 0,0127x_2 + 0,0217x_3 + 1,1023x_4 - 0,0652x_5 - 0,061x_6 - 0,1379x_7 \\ V_4 = 0,1216x_8 - 0,0172x_9 + 0,0022x_{10} - 1,18x_{11} + 2,0805x_{12} + 0,0055x_{13} - 0,0715x_{14} \end{cases} \quad (5)$$

де U_4 – фінансовий потенціал державного сектору публічно-приватного партнерства.
 V_4 – фінансовий потенціал приватного сектору публічно-приватного партнерства.

За результатами аналізу взаємозв'язків між фінансовим потенціалом державного та приватного секторів ППП сили впливу були розподілені за наступною нерівністю:

$$X_4 > X_7 > X_5 > X_6 > X_1 > X_3 > X_2$$

$$X_{12} > X_{11} > X_8 > X_{14} > X_9 > X_{13} > X_{10}$$

Факторні навантаження представлені в табл. 6.

Таблиця 6

Навантаження канонічних факторів та результатів змінних U_4 і V_4

Фактор	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7
Навантаження	-0,02837	-0,14289	-0,33717	0,986468	0,458422	0,598523	0,076665
Фактор	X_8	X_9	X_{10}	X_{11}	X_{12}	X_{13}	X_{14}
Навантаження	0,588685	0,006066	-0,36604	0,973091	0,989495	0,348537	-0,23949

Аналіз виявив високий рівень залежності між цими групами показників, що свідчить про значний вплив між суб'єктами ППП та необхідність удосконалення їх в комплексі. Серед показників цільовим є ті ж, які впливають на фінансову політику в Україні, що підтверджує їх визначальний вплив на фінансову діяльність в Україні.

Взаємозв'язок між державним та фінансово-кредитним рівнем представлено такою системою рівнянь:

$$r_{u_5 v_5} = 0,89$$

$$p = 0,000$$

$$\begin{cases} U_5 = -0,0858x_1 - 0,1372x_2 + 0,0361x_3 + 1,0204x_4 - 0,1166x_5 + 0,0342x_6 - 0,2954x_7 \\ V_5 = 0,5432x_{15} + 0,2267x_{16} + 0,2121x_{17} - 0,1441x_{18} + 0,1386x_{19} + 0,0484x_{20} - 0,1747x_{21} \end{cases} \quad (6)$$

де U_5 – фінансовий потенціал державного сектору публічно-приватного партнерства.
 V_5 – фінансовий потенціал приватного сектору публічно-приватного партнерства.

Аналізуючи рівняння моделі, можна зробити висновки про те, що рейтинг показників за мірою впливу у взаємозв'язку між фінансовим потенціалом державного та фінансово-кредитного секторів публічно-приватного партнерства має вигляд:

$$X_4 > X_7 > X_2 > X_5 > X_1 > X_3 > X_6$$

$$X_{15} > X_{16} > X_{17} > X_{21} > X_{18} > X_{19} > X_{20}$$

Таблиця 7

Навантаження канонічних факторів та результатів змінних U_5 і V_5

Фактор	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_7
Навантаження	-0,1728	-0,30722	-0,31335	0,933998	0,386576	0,596336	-0,08755
Фактор	X_{15}	X_{16}	X_{17}	X_{18}	X_{19}	X_{20}	X_{21}
Навантаження	0,946076	0,789598	0,812359	-0,3751	-0,01158	0,032014	-0,45893

За результатами аналізу, окрім відзначених раніше показників, варто звернути увагу на індекс споживчих цін, що впливає на рівень заощадження населення та відповідно на обсяг депозитів і додаткових залучених ресурсів від домашніх господарств.

Система рівнянь, що описує взаємозв'язок між фінансовим потенціалом приватного та фінансово-кредитного секторів ППП, є такою:

$$r_{u_6 v_6} = 0,9$$

$$p = 0,000$$

$$\begin{cases} U_6 = 0,2334x_8 - 0,0862x_9 + 0,0517x_{10} + 1,2731x_{11} - 0,603x_{12} + 0,3429x_{13} - 0,0863x_{14} \\ V_6 = 0,7178x_{15} + 0,0911x_{16} + 0,0757x_{17} - 0,0449x_{18} + 0,2049x_{19} - 0,1931x_{20} - 0,2844x_{21} \end{cases} \quad (7)$$

де U_6 – фінансовий потенціал приватного сектору публічно-приватного партнерства.

V_6 – фінансовий потенціал фінансово-кредитного сектору публічно-приватного партнерства.

За результатами аналізу можна побудувати такий рейтинг показників взаємодії між фінансовим потенціалом приватного та фінансового кредитного секторів ППП:

$$X_{11} > X_{12} > X_{13} > X_8 > X_{14} > X_9 > X_{10}$$

$$X_{15} > X_{21} > X_{19} > X_{20} > X_{16} > X_{17} > X_{18}$$

Навантаження канонічних факторів за цими групами показників представлено в табл. 8.

Таблиця 8

Навантаження канонічних факторів та результатів змінних U_6 і V_6

Фактор	X_8	X_9	X_{10}	X_{11}	X_{12}	X_{13}	X_{14}
Навантаження	0,675602	0,042622	-0,31735	0,92322	0,907021	0,61821	-0,25391
Фактор	X_{15}	X_{16}	X_{17}	X_{18}	X_{19}	X_{20}	X_{21}
Навантаження	0,939884	0,723723	0,717204	-0,24368	0,028152	-0,18804	-0,53399

На відміну від інших, цей аналіз визначив кредиторську заборгованість підприємств, що може бути причиною неповернення фінансових ресурсів до банківських установ чи інших фінансових організацій, та рівень прибутковості за залученими коштами для нефінансових корпорацій, що впливає на рішення СГД про розміщення вільних фінансових ресурсів на користь інших фінансових інструментів.

На основі результатів обчислень статистичних показників у побудованих моделях систем складних ознак було доведено, що пари канонічних функцій виокремлені за наявним тісним взаємозв'язком, про що свідчать значення коефіцієнтів канонічної кореляції (r_{ij}), а також підтверджується їх істотність за критерієм Пірсона (рівень значущості взаємозв'язків, не більший ніж 0,001).

Висновки і перспективи подальших розробок. Таким чином, метод канонічних кореляцій відкриває достатньо широкі можливості для підвищення ефективності реалізації фінансової політики за рахунок одночасного аналізу множини вихідних показників і великої

кількості визначальних факторів, їх ранжирування на основі аналізу структури канонічних змінних та їх факторних навантажень.

За результатами аналізу підтверджено зв'язок між складовими фінансового потенціалу ППП за державним, приватним і фінансово-кредитним секторами, а також їх взаємозалежність із фінансовою політикою в Україні. Також було виявлено показники (як результуючі, так і залежні), які мають найбільшу міру впливу. З огляду на це, для досягнення цілей щодо оптимізації фінансової політики необхідно застосовувати методи та інструменти впливу на цільові показники, імпульси від реалізації яких передаються відповідними трансмісійними каналами, що дозволить досягти відповідних результатів.

Тому для вирішення наявних проблем у фінансовій політиці України необхідною передумовою є використання фінансового потенціалу ППП. Формування інституту публічно-приватного партнерства в Україні дозволить підвищити формування та оптимізувати використання фінансових ресурсів усіх рівнів централізації та сприятиме привабливості вкладенню коштів для бізнесу та населення. Важливими складовими реалізації концепції публічно-приватного партнерства в Україні в умовах оздоровлення фінансової системи є створення передумов для міжсекторної взаємодії.

Виходячи з цього, органи державної влади та місцевого самоврядування повинні спрямувати зусилля на вирішення таких завдань:

- регулювання фінансових надходжень в регіонах та їх збалансування з видатками;
- впровадження комплексу заходів щодо сприяння підтримці та розвитку підприємств, який покращить ефективність їх діяльності та дозволить сформувати міцний інвестиційний базис;
- стимулювання фінансово-кредитного сектору до участі в загальнодержавних програмах фінансування та інвестування коштів;
- підвищення фінансової грамотності населення задля формування довіри до банківського сектору та залучення довгострокових фінансових активів.

Список використаної літератури

1. Терещенко Т. А. Метод канонічних кореляцій у багатовимірних економічних дослідженнях / Т. А. Терещенко, Т. П. Романюк, В. М. Богомазова // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2012. – № 1 (13). – С. 51–58.
2. Малярець Л. М. Економіко-статистичні інструменти діагностики ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства / Л. М. Малярець, А. В. Жуков // Економіка розвитку. – 2013. – № 3 (67). – С. 121–127.
3. Пономаренко В. С. Багатовимірний аналіз соціально-економічних систем: навч. посіб. / В. С. Пономаренко, Л. М. Малярець. – Харків: ХНЕУ, 2009. – 384 с.
4. Гурьянова Л. С. Методы выбора диагностических показателей финансовой безопасности / Л. С. Гурьянова, В. В. Непомнящий // Бизнес-Информ. – 2013. – № 4. – С. 377–380.
5. Остапенко В. М. Публічно-приватне партнерство як інструмент фінансування розвитку регіонів: необхідність, потенціал, можливості / В. М. Остапенко // Зб. наук. праць Луцького національного технічного університету (Серія «Регіональна економіка»). – 2012. – Вип. 9 (35). – С. 64–77.
6. Сыровацкая И. В. Анализ канонических корреляций показателей эколого-социально-экономического развития региона [Электронный ресурс] / И. В. Сыровацкая // Управление экономическими системами. – 2011. – № 9. – Режим доступа: <http://www.uecs.ru>.